

Notat

Ministeriet for Forskning, Innovation
og Videregående Uddannelser

Kommenteret høringsnotat

Lov om ændring af universitetsloven og lov om maritime uddannelser (Finansiering af international studentmobilitet og udskydelse af virkningstidspunktet for tilmelding og framelding til uddannelsens fag og prøver for visse studerende m.v.)

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser sendte den 1. juli 2013 udkast til lovforslag om justering af tilskudsprincip i forhold til international mobilitet m.v. i høring blandt relevante uddannelsesinstitutioner og organisationer. Udkastet blev sendt i høring som lov om ændring af universitetsloven, lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, lov om medie- og journalisthøjskolen, lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og lov om maritime uddannelser (Justering af tilskudsprincip i forhold til international mobilitet (studieophold) m.v.). Herudover har høringen været offentliggjort på Høringsportalen.

Efter høringsfristens udløb den 26. august 2013 er der indkommet 31 hørings-svar.

I det udkast til lovforslag, der blev sendt i høring, blev der foreslået en justering af tilskudsprincippet for international studentmobilitet, således at de danske uddannelsesinstitutioner fremover villemodtage tilskud på grundlag af optagne studerendes optjening af merit ved studieophold i udlandet (udgående udvekslingsstuderende). Til gengæld ville indgående udvekslingsstuderende (studerende optaget på udenlandske uddannelsesinstitutioner) fremover ikke udløse tilskud til den danske uddannelsesinstitution i forbindelse med studieopholdet. Balancekravet ville samtidig blive ophævet, idet tilskuddet baseret på de udgående studerende ville blive fastsat uafhængigt af omfanget af indgående udvekslingsstuderende (studerende optaget på udenlandske uddannelsesinstitutioner). Med udkastet blev det tillige foreslået at give institutionerne hjemmel til at finansiere indgående udvekslingsstuderende på studieophold, som ikke længere ville udløse taxameter-tilskud.

I hørings svarene gives der generelt udtryk for en bekymring for følgende emner:

- Den justerede tilskudsmodels manglende økonomiske incitamenter til at modtage indgående udvekslingsstuderende fra udenlandske uddannelsesinstitutioner.

22. januar 2014

Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser

Ref.-nr. 13/033168-19

- Den justerede tilskudsmodels konsekvenser for internationaliseringen på institutionerne.
- Samspillet mellem udgående udvekslingsstuderende og udlandsstipendieordningen. Der peges på, at stadig flere danske studerende vælger at tage på et studieophold i udlandet gennem udlandsstipendieordningen frem for gennem en udvekslingsaftale, hvorved de ikke indgår i opgørelsen af den økonomiske balance.

Universiteterne kvitterer dog generelt for, at uddannelsesinstitutionerne med lovforslaget fremover får hjemmel til selv at modtage udenlandske gæstestuderende, der ikke udløser tilskud.

Ministeren oplyser på baggrund af høringssvarene, at der blandt uddannelsesinstitutionerne og interessenter i øvrigt ikke er opbakning til den del af udkast til lovforslaget, som vedrører den justerede tilskudsmodel. På denne baggrund fremsættes nu et lovforslag, hvor balanceprincippet opretholdes, men suppleres således, at universiteterne og de maritime uddannelsesinstitutioner får hjemmel til at indskrive og finansiere indgående udvekslingsstuderende, der er udover balancen, og som de vurderer, har en strategisk betydning i forhold til deres internationaliseringsarbejde. Lovforslaget giver således universiteterne og de maritime uddannelsesinstitutioner mulighed for mere frihed og fleksibilitet i planlægningen af internationale samarbejder.

Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser

Bemærkningerne til lovforslaget tilrettes, så det fremgår, at universiteter og de maritime uddannelsesinstitutioner gives en 3-årig periode, før der foretages en regulering af den økonomiske balance af ind- og udgående studerende for perioden 2013-2015.

Lovforslaget omfatter ikke erhvervsakademier og professionshøjskoler, da den gældende ordning for disse institutioner allerede indebærer en 3-årig opgørelsesperiode.

Frem mod afslutningen af opgørelsesperioden 2013-2015 vil der blive foretaget en evaluering af den samlede ordning for de videregående uddannelser.

I det følgende opsummeres de enkelte uddannelsesinstitutioners og organisationers væsentligste bemærkninger vedrørende de dele af lovforslaget, som er opretholdt i det lovforslag, der nu fremsættes.

Høringssvarene nedenfor er på den baggrund ikke refereret i sin helhed, men gengiver alene de dele, der vedrører det lovforslag, der fremsættes.

Konkrete bemærkninger til forslaget om at give institutionerne hjemmel til at indskrive og finansiere indgående udvekslingsstuderende, der er ud over balancen, som indgik i det lovforslag om justering af tilskudsprincip til international mobilitet mv., der har været i høring

Syddansk Universitet finder, at forslaget løser hjemmelsproblemet, idet universiteterne gives mulighed for – om muligt – at finansiere en økonomisk ubalance mel-

lem ind- og udrejsende udvekslingsstuderende af egne midler. Universitetet anfører endvidere, at forslaget er udgiftsneutralt for staten, men ikke for universiteterne.

Danmarks Tekniske Universitet bemærker, at universitetet fortsat vil have fokus på at øge den udgående udvekslingsmobilitet, og at deres studerende allerede rejser ud i betydeligt omfang.

Aalborg Universitet er positiv overfor, at universiteterne får hjemmel til selv at kunne finansiere udenlandske gæstestuderende, og tilslutter sig også lovforslaget, fordi der er behov for at lovliggøre den eksisterende ubalance på studenterudvekslingsområdet.

Roskilde Universitet anerkender, at justeringen af tilskudsprincippet giver universitetet hjemmel til at have en ubalance i studenterudvekslingen, men bemærker samtidig, at institutionerne ikke har økonomi til at finansiere en større ubalance i studenterudvekslingen.

Danske Professionshøjskoler tilkendegiver overordnet, at den eksisterende tilskudsordning og balancekravet i mange henseender har fungeret hensigtsmæssigt. Institutionerne har haft klare incitamenter til at tiltrække udvekslingsstuderende og opbygge gode internationale miljøer, ligesom finansieringen på logisk vis har fulgt aktiviteterne direkte.

Akademikerne (AC) er enig med regeringen i værdien af, at danske studerende tager på studieophold i udlandet som en del af deres uddannelse. AC bemærker, at det er afgørende i en global konkurrencesituation, at en stor del af danske studerende opnår internationale erfaringer og perspektiv på deres uddannelse. AC foreslår, at man fastholder det nuværende tilskudsprincip - men uden en håndhævelse af balancekravet. Såfremt man ønsker at fastholde det foreslåede tilskudsprincip, opfordrer AC til, at der overvejes en undtagelse i forhold til institutionernes udveksling med BRIK-landene og nye vækstlande såsom Mexico, Sydafrika, Indonesien, Vietnam, Singapore m.fl.

Ingeniørforeningen, IDA bemærker, at fagligt relevante og internationale kompetencer er altafgørende for danske studerende, hvis de skal kunne klare sig i den globale konkurrence. IDA opfordrer til, at der holdes skarpt øje med de udvekslingsaftaler, der laves mellem danske og udenlandske institutioner, og at denne dimension kommer til at indgå i institutionernes interne kvalitetssikringsarbejde.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening finder det positivt, at den internationale mobilitet i uddannelsessystemet fremmes, idet der er brug for en arbejdsstyrke med et internationalt mindset, interkulturel forståelse og gode sprogkundskaber. Finanssektorens Arbejdsgiverforening finder det endvidere vigtigt, at ministeriet overvåger udviklingen for at sikre, at der fortsat vil være det rette faglige niveau på de fag, der meriteres, og at der foruden en høj udgående mobilitet af danske studerende, der læser i udlandet, også fortsat er en høj indgående mobilitet af udenlandske studerende, der læser i Danmark.

Aarhus Maskinmesterskole bemærker, at det ikke virker hensigtsmæssigt, at de maritime uddannelser ikke er omfattet af justeringen og dermed ikke kan anvende egne midler til finansieringen af udenlandske studerende.

Ministeren oplyser, at der fremsættes et lovforslag, hvor universiteterne og de maritime uddannelsesinstitutioner får hjemmel til at indskrive og finansiere indgående udvekslingsstuderende, der er udover balancen, og som de vurderer, har en strategisk betydning i forhold til deres internationaliseringsarbejde.

Inventar og løsøre

Roskilde Universitet finder det uklart, om lovændringen vedrørende håndtering af inventar og løsøre betyder, at universitetet kan blive holdt ansvarlig for ikke at have haft et ekstraordinært vedligeholdelses- og beskyttelsesfokus på inventar og løsøre, der i en ukendt fremtid bliver bedømt som kulturarv.

Ministeren oplyser, at der med forslaget ikke sker ændring i det eksisterende retsgrundlag, idet bestemmelsen hidtil har været indeholdt i tekstanmærkning nr. 167 på finansloven. Bestemmelsen vedrører ejendomsretten, og der er ikke tilsigtet nogen særlig registreringspligt ud over de almindelige regler for institutionernes forpligtelse til at registrere inventar og løsøre.